

جمهوری اسلامی ایران

مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

بیست و نهم

شماره: ... ۸۷/۴۸/۳۰۳
تاریخ: ... ۱۳۸۷/۱/۲۷
پیوست: صلوات

حضرت آیت الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدینوسیله گزارش جلسه سیصد و پنجاه و نهم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۸۷/۱/۲۴ مشتمل بر بررسی یک لایحه و دو طرح ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور اول: لایحه یک فوریتی اجازه تصویب اساسنامه شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی.

بررسی: خلاف شرع یا قانون اساسی دانسته نشد. (اتفاق آراء، ۱۰ رأی)

دستور دوم: طرح الحاق یک تبصره به قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۱۳۷۳.

بررسی: مشمول ممنوعیت نسبت به اعضاء کنونی شورای محترم نگهبان خلاف قانون اساسی دانسته شد. (۵ رأی از ۱۰ رأی)

توضیح اینکه منظور از ذیل تبصره ماده واحده یا عزل حقوقدان شورای محترم نگهبان می‌باشد و یا منع وی از عمل نمودن به وظائف خود یعنی منع حق عضویت می‌باشد که در هر دو صورت خلاف قانون اساسی است در مورد عزل چنین می‌توان گفت که به موجب اصل ۹۲ قانون اساسی مجلس تنها حق انتخاب حقوقدان را دارد ولی در مورد عزل وی حقی ندارد و در قانون اساسی در مورد رئیس‌جمهور و وزراء برای مجلس راهکارهایی برای عزل آن‌ها قرار داده شده است ولی در مورد عزل حقوقدان‌ها راهکار و حقی برای مجلس قرار داده نشده است و فرض این است که مجلس آنان را برای ۶ سال انتخاب کرده است و با فرض اینکه حق عزل آنان در قانون اساسی به مجلس داده نشده است، بنابراین حقوقدان‌ها برای ۶ سال عضویت دارند و عزل آنان خلاف قانون اساسی می‌باشد.

و همان‌طور که اگر حقوقدان شغل دیگری نداشت مجلس نمی‌توانست قانونی جعل کند که منجر به عزل وی شود فکذک در مورد بحث.

ان قلت: مجلس حقوقدان را عزل نمی‌کند بلکه قانونی جعل می‌کند که نتیجه آن انعزال وی می‌باشد و مجلس حق قانون‌گذاری در تمام امور عادی جامعه با رعایت مصالح را دارا می‌باشد و همان‌طور که می‌تواند مثلاً شرط عدالت را برای حقوقدانان شورای نگهبان حتی حقوقدانان فعلی آن تصویب کند که نتیجه آن انعزال حقوقدان فاسق می‌باشد همین‌طور در مورد تعدد شغل می‌تواند قانون جعل کند.

قلت: با توجه به قانون اساسی مجلس تنها در مورد انتخاب حقوقدانان می‌تواند تصمیم بگیرد و حتی در مورد تصمیم بر ابقاء یا عزل آن‌ها حقی برای مجلس قرار داده نشده است و لذا خلاف قانون اساسی می‌باشد.

و اما در مورد منع از عمل به وظیفه و حق عضویت نیز چنین می‌توان گفت که طبق قانون اساسی مجلس می‌تواند به مدت شش سال حقوقدان را انتخاب نماید و پس از انتخاب، به موجب قانون اساسی شخص مزبور وظیفه دارد به مدت شش سال به وظائفش عمل کند و جلوگیری از عمل به وظیفه حقوقدانی - با فرض حقوقدان بودن - خلاف قانون اساسی می‌باشد.

و به عبارت دیگر اطلاق حق عضویت شش ساله در قانون اساسی اقتضاء این مسئله را دارد که مجلس نتواند با جعل قانون آنرا ابطال کند بلکه می‌توان گفت احتیاجی به اطلاق نبوده بلکه اقتضای صراحت قانون اساسی این مطلب می‌باشد.

ان قلت: کما اینکه معنای انتخاب ۶ ساله این نیست که شخص نمی‌تواند استعفا دهد کذلک منافاتی بین انتخاب وی و جعل قانونی که مستلزم استعفی شناخته شدن وی و منع از عمل به وظیفه شخص گردد نیز نمی‌باشد.

... شماره: ۸۷/۴۸/۳۰۳
 ... تاریخ: ۱۳۸۷/۱/۲۷
 ... پیوست: صلوات

قلت: وجود حق استعفا بر اساس اصل آزادی افراد می‌باشد ولی مستعفی شناختن شخص و منع از عمل به وظیفه حقوقدانی با توجه به اصرار وی بر عمل نمودن به وظیفه خود خلاف قانون اساسی بوده و مجلس حق جعل چنین قانونی را ندارد و تنها می‌تواند امور و شرائطی را جعل کند که منافات با عمل کردن به وظیفه حقوقدانی وی نمی‌باشد و در فرض انتخاب وی به حقوقدانی حق منع وی از عمل نمودن به وظیفه خود مدت شش ساله عضویت برای مجلس نبوده و خلاف قانون اساسی می‌باشد.

دستور سوم: لایحه اصلاح قانون اساسنامه بنیاد شهید انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۷.

بررسی: در این جلسه تا ابتدای تبصره دوم ماده سوم بحث شد و خلاف شرع یا قانون اساسی دانسته نشد.

توضیح اینکه اصل قانون اساسنامه بنیاد شهید انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۷ در تاریخ ۱۳۷۷/۲/۲۷ تصویب شده و در صفحه ۱۰۳۳، جزء دوم از جلد ۵ مجموعه دوم قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی می‌باشد.

دوام توفیقات حضرت عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سید حسن طاهری خرم‌آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان